

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
З Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVII. Ч. 204.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ-ЙОРК. ВІСІРОК, 23-го ВЕРЕСНЯ 1980

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 23, 1980 No. 204. VOL. LXXXVII.

В МОСКВІ ЗГАДУЮТЬ

ПАСТЕРНАКА

Москва. — Андрей Вознесенский, известный советский поэт, який понав був свого часу в неласку режиму з приводу того, що разом з багатьма іншими літераторами домагався об'єднання урядової цензури, позитивно висловився у журналі "Новий Мір" про Бориса Пастернака, видатного російського письменника, поета та в 1958 році лауреата Нобеля за його літературні досягнення, який, як відомо, був автором популярного твору "Доктор Живаго", виданого за кордоном, з причини якого письменник увійшов у конфлікт з кремлівськими диктаторами. Б. Пастернак помер 20 років тому в Москві, але про нього сьогодні дуже мало згадується у СРСР, а багато його праць досі взагалі не надруковано.

У статті Вознесенського взагалі не згадується про

твор "Доктор Живаго", який все це є заборонений в СРСР, і який советські цензури назвали "непатріотичним" і "реакційним" тому, що у ньому автор, відхилившись від партійної доктрини, дещо по-іншому інтерпретує Жовтневську революцію. Але, як загальнозрозуміло, це у письменицьких колах Заходу, а саме надрукування в офіційному органі Компартії статті Вознесенського, вказує на бажання режиму якогось реґабілізувати Пастернака, який, хочуть цього в Кремлі чи ні, входить в російську літературу, як великий письменник. Вознесенський так і називає Пастернака "великим російським поетом". Як Москва вже не могла скрити цього факту, що у 20-ту річницю смерті письменника цілий ряд осіб, в тому числі відомі літератори, ходили на його могилу, щоб таким чином вшанувати його пам'ять.

У Вінніпегу відкриється виставка праць В. Курилика

Вінніпег, Ман. — В Осередку Української Культури й Освіти відбудеться виставка праць великого українського канадського мистця Василя Курилика. Виставка триватиме від вівторка, 14-го жовтня, до неділі, 30-го листопада ц.р.

Офіційне відкриття, при участі ієрархів українських церков, представників українських громадських організацій, представників канадського, провінційного і міського урядів та членства Осередку, відбудеться під час 13-го Конгресу Українців Канади в неділю, 12-го жовтня ц.р.

Василь Курилик народився в Вітторді, Альберта, в 1922 році. Батьки Василя — іммігранти, які прибули до Канади у 1922 році. В 1932 році під час депресії їхню фарму перебрала мортгеджова компанія і вся родина перенеслася до Стоунволла, Манітоба, де за свої останні 700 доларів батько Василя купив фарму.

Дитинство В. Курилика було для нього болючим, повне конфліктів з родиною, з оточенням та зі самим собою. До великої міри, ці конфлікти були спричинені постійним непорозумінням з батьком, який не міг зрозуміти бажання свого сина бути мистцем.

У творчості Курилика домінують чотири теми: дитинство, прерії, поселення і оброблення нової землі,

та релігія — це є ті великі, автобіографічні візії, що постійно повторюються. Перші три теми давали Куриликові почуття задоволення і посилювали його почуття ідентичності. Хоча його перспектива була автобіографічна, етична і регіональна, найсильніша візія та центральна тема в його творчості — це релігія.

Василь Курилик бачив себе мистцем-проповідником, цілком якого було пригладувати світові про апокаліпсис і про важливість віри. У своїй автобіографії він так це пояснює: "Візія — це одне слово, що його знаходжу, яким-може назвати інтуїтивне передчуття, до чого модерний світ прямує. Я не є песимістом, бо вірю, що прийде нова щаслива ера віри навіть на цьому світі."

В. Курилик помер 3-го листопада 1977 року у розквіті своєї мистецької творчості. Виставку праць мистця організував Осередок Української Культури й Освіти спільно з Вінніпегською Галереєю Мистецтва, з фінансовою допомогою Української Канадської Фондації ім. Т. Шевченка і Канадської Ради. Картини на виставі були випозичені від публічних і приватних канадських колекцій, і вона є першою головною посмертною виставкою праць В. Курилика.

Делегація КНР

перебуває у Вашингтоні

Вашингтон. — До Вашингтону прибула численна делегація КНР, зложена з чільних державних і партійних діячів. Делегацію, яка має 21 членів, очолює заступник прем'єра уряду КНР Бо Їбо. В середу делегація взяла участь у першому урядовому засіданні створеного ще в березні минулого року Спільного американо-китайського економічного комітету. Вона також взяла участь в церемонії підписання цілого ряду договорів, а саме: в справі консульських станиць, літальних сполучень між обидвома країнами, мореплавства між ними та торгівлі текстильними виробами, які становлять значну частину китайського експорту. З американського боку договори підписав президент Джиммі Картер.

Прибуття цієї делегації, написані в часі її побуту договори й намічені далі розмови, обмін інформацією й планами з обидвох сторін ілюструють високий

ступінь розвитку, що його досягнула загальна співпраця ЗСА—КНР, а особливо техніко-господарський аспект цієї співпраці.

Дотепер Департамент торгівлі видав КНР понад 400 дозволів на закуп високоякісних, електричних препаратів, з яких значна частина є на секретній листі. В Сан-Франциско китайці відкрили велику мандрівну виставку виробництва й торгівлі, яка описала буде переведена до Чикаго, а потім до Нью-Йорку. У листопаді ЗСА відкривають свою промислово-торговельну виставку в Пекіні.

Торговельний оборот між цими двома країнами цього року перевищує 4 мільярди доларів і на думку секретаря торгівлі Філіппа М. Клацника не пізніше як за п'ять років перевищує 10 мільярдів доларів. Таким чином для ЗСА Китай стане одним з важливих торговельних партнерів, а для Китаю ЗСА є вже другим по величині, після Японії, партнером.

Советський дезертир в Кабулі повернувся до совєтів

Вашингтон. — Державний департамент ЗСА повідомив, що вояк Александр В. Круглов, який опустив свою советську частину, стаціонарну в Афганістані, і повному мундирі та з рушницею АК-47 прибув до американської амбасаді в тому місті та попросив азилу, після розмови зі советським амбасадором в Афганістані та даних йому запевнень, що він буде звільнений з військової служби й не буде покараний за свій учинок, повернувся до своєї частини.

Прибуття Круглова до американської амбасаді створило було гострий конфлікт між ЗСА і Советським Союзом. ЗСА рішуче відмовилася видати Круглова, а Советський Союз категорично вимагав його повернення. Афганська поліція, на наказ советського командування, окружила американську амбасаду та загострила контролю всіх

входячих і виходячих з неї, а зокрема точно ревідувала автомобілі.

Згідно з американським регулярним представником советської влади дано змогу прибути до американської амбасаді й відбутися розмову з Кругловим у присутності представників американської амбасаді. Советським представникам було заборонено заходити до амбасад, або будь-чим шантажувати його. Так само згідно з американськими приписами, що обов'язують у таких ситуаціях, розмова могла відбутися тільки за добровільною згодою Круглова. Після цієї розмови Круглов рішуче повернувся до своєї частини й американський амбасадор погодився на це. Перед відходом з амбасад Круглов написав заяву про свій добровільний поворот і передав її американцям.

Терор правих

загрожує спокоєві в Бразилії

Ріо-де-Жанейро, Бразилія. — Десять років тому терор з боку лівих організацій так прирвався був на силі, що загрожував державному ладу в Бразилії. Тоді військові перебрали владу, зобов'язуючись після наведення ладу, повернути країну на демократичні рейки.

Добившись свого, злікадувавши терор лівих груп, усталізувавши загальне положення в країні та вивісивши її економіку на твердий шлях здорового розвитку, військові на чолі з генералом-президентом Хоао Батиста Фігейредо на чолі, розпочали ступінь демократизації сиремі. У відповідь на те терористи зграва, які не хотять допустити до демократизації, побоюючись повороту попереднього хаосу, розпочали зі свого боку терор.

Терор правих, який почався з поодиноких випадків, скорим темпом почав приривати на силі й поширюватися. Побой і поривання людей, які давали вислів своїм лівим, чи скрайньо лівим, наглядом, бомблення їхніх приміщень, нищення, палення їхніх видань стали щоденним явищем. Накінче дійшло до вбивства поодиноких людей.

Цього вже було за багато державній владі, очоленій за добровільною згодою Круглова. Після цієї розмови Круглов рішуче повернувся до своєї частини й американський амбасадор погодився на це. Перед відходом з амбасад Круглов написав заяву про свій добровільний поворот і передав її американцям.

Міжнародний валютний фонд передбачує погіршення економіки

Вашингтон. — Тут опубліковано щорічний звіт Міжнародного валютного фонду, який 29-го вересня буде предметом нарад всіх членів керівництва того фонду. До фонду належить 140 членів-держав. Керівництво фонду одногослосно прийняло загальні оцінки й висновки звіту.

Керівництво фонду висловило стурбованість з приводу того, що, не зважаючи на різні заходи, інфляція далі триває, а навіть зростає та щораз більше розширює господарську систему. Рішучі засоби, які держави застосували в боротьбі з інфляцією, є переважно, однак треба ще суворішої бюджетової політики та інших заходів, які мусять вийти з умов поодиноких національних економік.

Навіть, якщо рецесія кінчатиметься, господарська активність зростатиме дуже повільно і це буде відбиватися на цілості господарського життя. Ослаблена активність господарського

життя в індустріальних країнах на чолі з ЗСА, яка зростатиме коло одного відсотка в річному відношенні, негативно відіб'ється на стані безробіття не лише в тих країнах, але ще більше в країнах-третього світу, які саме тепер входять у стані господарської розбудови.

Цей факт, як і постійний зріст цін на засоби енергії, а в першу чергу нафту, збільшатимуть заборгованість господарської відстані країн до небезпечного стану. Минулого року та

заборгованість досягнула висоту 53 мільярдів доларів, а цього року буде 70 мільярдів доларів. Припускають, що в 1981 році буде ще гірше. Якщо ті країни не отримають значнішої фінансової допомоги, то вони будуть змушені обнищити импорт різних виробів, що з одного боку значно обнищить життєвий рівень населення, а з другого спричинить загальне зниження господарської активності.

Уряд Канади перебрав справу нової конституції

Оттава, Онт. — Федеральний уряд Канади, очолений прем'єром Піером Трудо, рішив в четвер, 18-го вересня, перевести без порозуміння з усіма 10-ма провінціями ухвалу нової конституції. Довгомісячні дебати між центральним урядом в Оттаві й провінційними урядами не дали успіху. "Іх нічим задовольнити не можна", — сказав після минулої, тяжесної спільної конференції Трудо про деяких провінційних прем'єрів.

Якщо не дійде до компромісу, а такий є можливий тільки на базі поступок деяких провінцій як Альберта, Саскачеван, Ньюфандленд, тоді згідно з ухвалою кабінету в Оттаві прем'єр Трудо почне нездовго перші кроки для прийняття конституції. Про Канаду говорять, що вона є єдиною країною у світі, яка не має власної конституції, бо в ній за конституцію править Британський північноамериканський акт з 1867 року, якого ні міняти, ні додавати до нього нічого не можна без формальної згоди британського уряду і парламенту. Власне першим кроком до ухвалення нової конституції буде звернення Оттави до Лондону, щоб британський парламент погодився передати всі конституційні права парламентові в Оттаві.

В Америці

НА ТЕРЕНІ ВАШІНГТОНУ останнім часом був поширений документ, позначений знаком особливої секретності, в якому урядом чинили ЗСА нібито з'ясували й доручили потребу боротьби з чорними націоналістичними рухами в Африці та з їхніми контактами на терені ЗСА. Офіційно стверджено, що цей документ є досить вправно виконаною фальшивкою, однак, дотепер ще не стверджено, чи його цілком було вплинуто на розвиток подій перед виборами президента в ЗСА, чи для закордонної політики, а саме, щоб затримувати відносини між африканськими визвольними рухами і американським урядом президента Картера. Слідство в цій справі триває.

КУБІНСЬКИЙ УРЯД, перший раз в історії повітряного піратства, передав американським властям двох молодих кубинців, недавніх втікачів, які захопили літак американської повітряної лінії "Делта" і скерували його на летище в Гавані. Кубинці будуть поставлені перед судом і покарані згідно з американськими кримінальними законами, які передбачують максимальне покарання за захоплення літака, аж до 20 років ув'язнення. Речник Державного департаменту, Джон Г. Траттнер заявив, що Уряд ЗСА вважає таке потягнення кубинського уряду "позитивним зворотом у поборенні тероризму". Молоді кубинці, які разом із 120,000 втікачами прибули кораблями до цієї країни, заявили, що мотивом їхнього злочину було те, що вони хотіли за всяку ціну повернутися до своїх родин на Кубі.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КАНДИДАТ на президента Роналд Реген домагається від трьох телевізійних станцій, які передавали по цілій країні пресову конференцію президента Джиммі Картера в четвер, 18-го вересня ц.р., щоб вони виділили також для нього такий самий час, бо на його думку, Картер усі справи, які були порушені на цій пресовій конференції зводив до передвиробчої кампанії і виснення справи образливого нападу на республіканців.

КРАЙОВИЙ ІНСТИТУТ для дослідів рака заявив, що препарат резерпін, що його жививає багато американців для зниження тиску крові у багатьох випадках є небезпечний, бо він може спричинювати рак грудей у жінок. Цю пересторогу інститут опублікував після довгих дослідів переведених на звірятах. Речники інституту дораджують особам, які мусять заживати названий препарат, звернутися до своїх лікарів і не переривати заживання медикаменту, бо відсотково ризик і смертність є більший від атаки серця, строків, захворювання нирок тощо, як можливість захворювання на рак від систематичного заживання резерпіну.

ЖИДІВСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ Бнай Брит та поодинокі особи жидівської національності повели протестаційну акцію проти баптистського проповідника Бейлі Сміта за те, що він, виглошуючи проповідь заявив, що "Господь Бог не слухає прохань жидів". На що замість обурюючого все жидівство в а адресу Сміта, а також баптистської конґреґації посилались листи й телеграми з протестами у яких вказується, що такі заваги можуть цілковито зруйнувати започатковану раніше міжрелігійну співпрацю між різними релігійними віроповіданнями. Деякі автори листів рекомендували, щоб Сміт зрезигнував із свого становища. Очевидно, що багато осіб, як є буває у таких випадках, адавалися до скрайності, вказували на "національну приналежність" Христа тощо.

ВЧЕНІ, ЯКІ ВІД САМОГО ПОЧАТКУ досліджують дію вулкану Маунт-ст. Геленс у стеїт Вашингтон кажуть, що два пасма попелу, які систематично підносились в атмосферу й там формувались у хмари, які розходились по цілій країні, а навіть досягали Канади, можуть спричинити загальне зниження температури. Зеднані Стеїти Америки пробавуватимуть при допомозі сателітів унешкідливити дію цього попелу, але вчені не вірять в успішність таких заходів.

Реген і Андерсон започаткували серію дебат

Балтімор, Мд. — Кандидати на президента Роналд Реген і Джон Андерсон, виступаючи у першій дискусії зорганізованій Лігою голосуючих жінок і передаваних телевізійними станціями по цілій країні, не погоджувались у майже всіх питаннях, в першу чергу у справі абортів, зниженні податків, енергетичної політики, пересування ракет, відбудови міст тощо.

Вони однак, тільки посередньо атакували дотеперішню політику президента Джиммі Картера й його Уряду. Бо, як відомо, Картер, з огляду на присутність конґресмена Андерсона, відмовився від участі в дебатах кажучи, що він заінтересований тільки у виміні думок з республіканським кандидатом Регеном.

Атака на президента Картера виникла тільки при

обговоренні Андерсоном питання інфляції. Андерсон знецінюючо висловився про заходи Уряду у поборенні інфляції і заявив, що людина, яка "завинила цюмову вважала за відповідне не з'явитися сьогодні до дискусії". Пізніше Реген заявив, що вони обидва, тобто Реген і Андерсон, не погоджуються з політикою президента Картера відносно американських збройних сил.

Журналісти, які ставили питання кандидатам, були: Чарльз Кордрі з газети "Балтімор-сан", Сомма Голден з "Нью-Йорк Таймс-у", Деніел Грінберг, синдикальний коломніст, Керол Люмис "Форчен-маґазін", Лі Мей з "Лос-Анджелес-Таймс" і Джейн Брасетт Квін, постійний коломніст у журналі "Ньюзвік". Модератором був Білл Мосер, телевізійний коментатор.

У світі

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ стратегічних студій у Лондоні опублікував інформацію про розмішування Советським Союзом нових, значно прецизніших і цілішніх, як усі дотепер, ракет з ядерними головками. Ідеться про ракети далекого засягу. Покищо не стверджено, чи ті ракети можуть досягти Америки, чи ні. З дотеперішніх даних вникає, що ті нові советські ракети особливо успішні проти американських ракет Тайтен і Міноутмен, та взагалі проти американських ракет, приміщених на суші. Два інші типи американської оборонної "тріади" — ракети на літаках та ракети на підводних човнах мають більш шанси уникнути ті нові советські ракети. Новий тип советських ракет, які тепер поступають у службу, висувають перед ЗСА потребу оновити також свій атоморакетний арсенал.

У ЗАХІДНОМУ БЕРЛІНІ застрайкувала обслуга підземки й міської залізничної системи, вимагаючи зрівняння з західнонімецькими залізничниками в заробітних платнях та права мати незалежну профспілку. Працівники підземки й міської залізничної системи цілого Берліна підпорядковані адміністрації в Східному Берліні, звідки вони отримують свої заробітні платні та де вони належать до професійних спілок. З цієї причини їхні заробітки значно нижчі від заробітків залізничників Західного Берліна, а крім цього вони мусять належити до комуністичної профспілки, яка підлягає комуністичній партії Східної Німеччини. Загально вважають, що вимоги тих залізничників є першим наслідком страйків і здобутків польських робітників. Як проти польських робітників комуністична преса СССР веде агітацію, що вони під впливом "антисоціалістичних" і подібних елементів, так само комуністична преса Східного Берліну почала ідентичну кампанію проти страйкуючих залізничників.

ДО МОСКВИ ПРИБУВ на десютиденну візиту Франції кардинал Кеніг з Австрії. Кардинала Кеніга дуже часто жививав і жививає Ватикан для делікатних дипломатичних місій. Він побував у Пекіні, Китай, перед настанням релігійної "відлиги" в політиці китайського уряду, у висліді якої почалася більш нормальна праця католицької Церкви в Китаї. Чи його завданням буде відбутися розмови з офіційними советськими чинниками-дотепер невідомо. В загальному комунікати з Риму подано тільки, що він відбуде розмови з чинниками Російської Православної Церкви, тобто і московським патріархом Піменом.

ПЛАН ІРАНСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ створити на засіданні парламенту в четвер, 18-го вересня, десютиденну групу, яка вивчила б проблему американських закладників, не вдавля. Після трьох годин гарячкових виступів, у яких знову поодинокі депутати намагались переривити себе взаємно в антиамериканській поставі і в ісламському фанатизмі пресідієнти парламенту зарядили тайне засідання. Однак і тайне засідання не дало ніякого висліді. Тоді пресідієнти зарядили, щоб перенести рішення цієї проблеми на неділю 21-го вересня, а в неділю рішено перенести на пізніший день.

ВІЙСЬКОВІ З'ЄДНАННЯ держав НАТО переведуть найбільш дотепер осінні маневри в північній частині Європи. Маневрами також обнята частина Західної Німеччини. В маневрах бере участь понад 150,000 вояків. Код маневрів-Тімверк-відбиває, що йдеться в щорічних маневрах, як головну ціль. Ідеться про перевірку співпраці з одного боку всіх родів зброї, а з другого співпраці різнонаціональних частин. У маневрах беруть участь 168 кораблів, здебільшого англійських. З американського боку бере в них участь літакосно Адмірал Німіц. Так само велику роль призначає летунство, яке складається з ескадр різних країн НАТО та має 400 різного призначення літаків. Новістю у тих маневрах є десант бойової групи 82-ої повітряної дивізії, яка прибує на місце десанту з ЗСА у повному виряді і буде після дев'ятигодинного лету скинена на територію Західної Німеччини.

У СЕПЕРЕЧ БАЖАННЯМ і пропозиції президента Джиммі Картера нижча палата американського Конґресу ухвалила більшістю голосів 298 до 98 стримати висилку 38 тонн збагаченого урану до атомової електричної системи Індії. ЗСА зобов'язалася двостороннім договором постачати Індії відповідну кількість збагаченого урану, однак під умовою, що Індія не будуватиме своєї атомової зброї. Індія свою атомову бомбу побудувала й випробувала її, а описала створила невеликий арсенал тих бомб, чим зломива зобов'язання прийняте в договорі. Не зважаючи на це, Президент настановив, щоб з огляду на політичну ситуацію й потребу добрих відносин з Індією в обличчя агресії Советського Союзу уран вислати. Та Конґрес не погодився.

ПОЧАЛАСЬ ОСІННЯ КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

ДО ПОЛЬЩІ ПРИБУЛА ДЕЛЕГАЦІЯ західнонімецьких єпископів, яка відвідає Ченстохову, Освенцім (Авшвиц), де був один з найбільших концентраційних таборів гітлерівської Німеччини), Краків і Вроцлав. Першим місцем візиту є Ченстохова, де, крім спільних Богослужб і інших церковних виступів, будуть ще наради з представниками польської церковної ієрархії. Делегацію веде архієпископ-кардинал Йозеф Гейнер, а в склад її входять ще шість інших єпископів. Візиту має офіційний характер, домовлення в цій справі пороблено ще в січні ц. р., а в програмі розмов і конференцій крім питань релігійного характеру є також справи зближення і співпраці між обидвома народами.

КРАЙОВИЙ КОМІТЕТ, який займається випрацюванням стратегії передвиборчої кампанії для президента Джиммі Картера, заявив, що в майбутньому їхній кандидат буде згадувати свої напади проти республіканського кандидата на президента Рональда Регена. Як відомо, заява Картера, що Реген нібито мав би бути „расистом“, викликала гостру реакцію Регена, колишнього президента Джералда Форда та багатьох інших провідних республіканців й великої частини спільноти. Правда, президент Картер, виступаючи на пресовій конференції заперечив, що він будь-коли називав Регена „расистом“, бо він його таким не вважав. Таке заперечення наспіло також з Білого Дому. Не зважаючи на спростування, Форд вимагає офіційного перепрошення, бо він вважає, що заява Картера є „найнижчої форми образою, якої міг колись бути допущений президент ЗСА“.

ПОДЯКА

Насамперед, схиливши низько голову, складаю сердечну подяку Всемилостивому Господу, Який обдарував мене довголіттям та дав мені силу і змогу послужити Йому, Його Святій Церкві Українській Православній і побожним українським людям. Несподівану недугу серця, що спіткала мене на шляху архієпископського служіння, прийняв як Божий іспит, а переборення недуги на її найважчому етапі вважаю за Божу Ласку, яка накладала на мене обов'язок і далі, в міру моїх теперішніх уже сил, служити Всевишньому перед Його Святим Престолом.

Я глибоко переконаний, що Господь вислухав молитви тих моїх собратів — отців духовних, які, разом із своїми вірними, усердно молилися за своє видужання. Всім їм складаю щирі подяку. Таку ж подяку складаю тим парафіянам та церковним і громадським установам й організаціям, а особливо, тим друзям і приятелям, які обдарували мене численними листами з добрим словом і зворушливими побажаннями.

Крім того, вважаю за надзвичайно милий обов'язок зложити окрема щирі подяку Блаженнішому Митрополитові Андрєєві, Владикам, Священникам та делегатам ХУІ - го Собору Української Православної Церкви Канади за соборно висловлене мені співчуття та молитовні побажання. Таку ж подяку висловлюю собратам владикам: Вл. Архипіскупові Торонто і Східної Канади Миколаєві, який відвідав мене двічі у шпиталі, в тому, вже в перших днях мого там побуту; Вл. Архипіскупові Маркові, який відвідав мене вже після виходу зі шпиталю; за листи і щирі побажання — Вл. Митрополитові Білоруської Автокефальної Православної Церкви Андрєєві, Вл. Архипіскупові Орестові з Європи та головам церковних управлінь і адміністрацій УАП Церкви: протопресвітерів А. Дублянського в Німеччині, протопресвітерів С. Богатирєва в Англії, Консисторії УАП Церкви в Австралії, митр. протоієрею Л. Лотоцькому у Венесуелі прот. М. Мілюсю в Бразилії і прот. С. Сергієвському в Аргентині.

Окрему подяку складаю: Консисторії УПЦ в ЗСА.

Президії Секретаріату СКВУ на чолі з М. Плав'юком, голові Екзекутиви Української Православної Ліги Й. Коларчиків та учасникам щорічної Конвенції УП Ліги: учасникам 30-го ювілейного з'їзду ОДМ-у та за особливу зворушливу підтримку з пластового табору „Новий Сокіл“ у Бофалло, 14-го виховного табору ОДМ-у з Табору української православної молоді Всіх Святих і учасникам кобзарського курсу у тому таборі. Нарешті, складаю сердечну подяку редакції щоденника „Свобода“, яка першою подала правдиву інформацію про моє несподіване занедужання і цим припинила різні суперечні, а часом і недоречні чулки.

Ще й тепер одержую чимало листів із висловами співчуття, з запитами про стан здоров'я, побажаннями і порадами. Відповісти кожному окремо не маю ще сили і змоги, а тому відповім загальною і короткою: після двомісячного шпитального і клінічного лікування наслідків серцевого удару у Канаді, ось уже місяць, як я „на волі“, щоправда, обмежений досить строгим режимом, який забороняє більше фізичне зусилля, зокрема ж виснажувачу канцелярську роботу. Як на сьогодні відчуваю, що з кожним днем все міцніше стою на власних ногах.

Але переді мною ще дві лікарські перевирки: перша — при кінці жовтня, і друга — при кінці січня наступного року; обидві лікарями-спеціалістами шпиталю МекМастер університету у Гамілтоні в Канаді, в якому я щасливо перебував основний етап лікування. Тож усердно прошу друзів і приятелів та добрих людей — і далі не забувати мене у своїх молитвах.

Щиро усім вдячний і відданий у Христі —

24-го вересня, Голлівуд, Мстислав, Митрополит. Флорида.

КОЛИ ПОДорожуєТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Нескінчений...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ковське політбюро не має спокою. Заяви провідників польського руху, також миротворчих промов нових вождів польського комуністичного уряду, не знаходять одобрення в Кремлі. Тому советська цензура викреслює в цих заявах і промовах слова про вільні професійні спілки і про право польських робітників учинити страйк на державних підприємствах. Своїх невільників советський апарат тяжко карає за такі „контрреволюційні“ ідеї. Також домагання польських демократів за скасування цензури і за волю релігії викликає в Москві обурення, бо це явне заперечення лєнінізму, званого в Польщі „заморозом“.

Спір між цим режимом і домаганнями народних мас у Польщі триває. Важко вгадати, як цей спір завершиться. Але можна побоюватися, що надії створити вільний устрій в одній країні, оточеній морем „заморозом“ буде гіркою ілюзією.

ПІД НАТИСКОМ ЗАХІДНОНІМЕЦЬКОГО УРЯДУ управа Західного Берліну звільнила двох іракських дипломатів, які зорганізували бомбову атаку на конференцію курдських самостійників, що відбувалася в Західному Берліні. Обидвох дипломатів відставлено літаком до Франкфурту. Західна Німеччина. Халід Джабер, перший секретар іракської амбасаді в Східному Берліні і Гей-Алі Махмуд, технічний експерт тієї амбасаді були арештовані, коли їх приїжджено на гарячому вчунку передавання бомби величезної розривної сили третьому співпідданцю, який мав зреалізувати спільно опрацьований план висадження залі, в якій курдські студенти відбували наради. Однак той третій виявився співробітником поліції і обидва дипломати помандрували за решітку. Судові й поліційні чинники рішуче висловилися проти звільнення дипломатів — масових обвинувачень, підкреслюючи, що це буде дуже поганий прецедент, який може вплинути на дальший зріст тероризму в тому місті. Однак західнонімецький уряд у Бонні рішив, що питання нафтових достав з Іраку до Західної Німеччини такі важливі, що для них треба зломити закон.

НЮ ГЕЙВЕН ВШАНУЄ ПАМ'ЯТЬ КОМАНДИРА УПА

Ню Гейвен, Конн. (М.Я.) — Заходами Українського Конгресового Комітету Америки. Відділ Ню Гейвен, відбується в суботу, 4-го жовтня, в залі Української Католицької Церкви святою академією для відзначення 30-тих роковин з дня героїчної смерті Головного Командира Української Повстанської Армії с.п. Ген.-Хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки.

Академію відкриве голова місцевого Відділу УККА і віцепрезидент УККА д-р Михайло Спигурович. Святочну промову виголосить пор. Лев Футала. Мистецьку програму виповнить виступ дівочого хору „Жайворонки“ осередку СУМ-А в Ню Йорку. Передбачається теж точка місцевого осередку СУМ-А.

Михайло Спигур, член УНС Відд. 63 Т-ва Січ у Форд Сіті, Па., номер 30-го травня 1980 р. Нар. у Форд Сіті, Па.; членом УНС став 1958 р. Залишив у смутку дружину Катерину. Похорон відбувся 2 червня 1980 р. на укр. цвинтарі у Форд Сіті.

Вічна Йому Пам'ять! Михайло Турко, секр.

СТЕПАН ГОТРА, член УНС Відд. 281 номер 6 червня 1980 р. на 68-му р. життя. Залишив у смутку дочку Гелен. Похорон відбувся 10 червня 1980 р. на цвинтарі Голі Крос в Норт Арлінгтон, Н. Я.

Вічна Йому Пам'ять! Управа

Замість квітів на сабжу могилу нашої Приятельки, трагічно померлої в автовій катастрофі

бл. п.

ОЛЬГИ ПЮРКО-БАРАНОВСЬКОЇ

складаємо \$10.00 доларів на Пресовий Фонд „Свободи“.

Марко і Іванна ЛЕПКИ

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

БЕЗМЕЖНО МИ ВДЯЧНІ

Високоповажаному Докторові БОГДАНОВІ ХУДЬОВІ

ТА ЩИРО ДЯКУЄМО

за негайну поміч-відвідини і надзвичайну лікарську опіку над нашим сином РОМЧИКОМ в часі вакацій у Гантері.

Як неперинятний гонорар складаємо 50.00 доларів на Патріарший Фонд.

ОЛЕГ і МАРИА МАЦКЕВИЧ

Розел. Н. Дж.

Увага! Лігав Веллі і околиця! Увага!

Окружний Комітет Відділів УНСОюзу Аллентавської Округи повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

відбудуться

у суботу, 27 вересня 1980 р., о год. 4 по пол. в залі American Ukrainian Citizen Club

Main — East Street, WEST EASTON, Pa.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-проверка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзних справ.
5. Внески, запиту і закриття зборів.

До участі в нарадах запрошуються всіх членів Відділових Управ, членів Контрольної Комісії і делегатів останньої Конвенції слідуючих Відділів:

44, 46, 47, 48, 124, 137, 143, 147, 151, 288, 318, 369, 438

У нарадах візьмуть участь:

д-р Іван Фліс, головний предсідник УНС
Анна Гарас, голова радна УНС
Степан Гавриш, старший обласний організатор УНС
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Михайло Колодуб, почесний голова
Дмитро Мушастий, касир

Стефан Муха, секретар укр. мови
Анна Строт, секретарка англ. мови

Філадельфія і околиця!

В неділю, 28 вересня 1980 р., о год. 2 по пол. в залі Дому УНСОюзу

при 5004 Н. Олд Йорк Рд., ФІЛАДЕЛФІЯ, Па.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

до участі в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати наступних Відділів:

10, 32, 45, 62, 83, 105, 118, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 269, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 379, 378, 383, 397, 422, 424, 430, 479.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-проверка дотеперішньої організаційної праці Округи.
3. Обговорення посиленої, осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів.
4. Обговорення загальних союзних справ.
5. Внески, запиту і закриття зборів.

У Зборах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
о. Степан Біляк, головний контролер УНС
д-р Богдан Гнатюк, головний контролер УНС
Іван Оджинський, головний радний УНС
Степан Гавриш, обласний організатор УНС
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Ісеп. Осип Байка, почесний голова
Петро Тарнавський, голова
Василь Колінко, секретар
Іван Данишський, касир

Помімоє за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства.

Впрен. о. протопресв. Іван Ткачук відслужить Заупокійну Святу Літургію, в п'ятницю, 26-го вересня 1980 року, о год. 10-й ранку, в УПЦеркві Всіх Святих, в Ню Йорку, Н. Я., за Блаженної Пам'яті:

д-р АРХИПА ЦІСАРУКА
ТЕОФІЛА БАЛАНДЮКА
СТЕФАНА ГАЛЯРІВІЧА
АННУ ЗАХАРКІВ
МАРИО ЖИЖКУ
МАРГARETU ЄЗЕРСКУ
ІВАН Т. КРАВЧУКА
д-р КЛИМЕНТІЯ

МЕЛЬНИКА
ЛЕВА ПОЛЬНОГО
ДАРИО БОЙЧУКА
д-р СЕРГІЯ КРОТЮКА
ГАЛІНУ ТЕМЧЕНКО
МИРОСЛАВА КУЗЬМУ
ІПЛО СЕМ'ЯНЧУКА

Наступне Заупокійне Богослуження відправит о. протопресв. Іван Ткачук у жовтні ц. р.

Всіх ВП. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів. Де б Ви не були, помімоєся в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб посприяти з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро. — Вічна пам'ять померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Головна Управа Українського Національно-Демократичного Союзу

з сумом повідомляє про віхід у Вічність, в суботу, 13-го вересня 1980 року

СВ. П.

ПЕТРА САМОЙЛОВА

довголітнього члена і голови УНСД.

Опечалений Дружині і Родині Покійного складає глибоке смуття —

Головна Управа УНСД

Ділимося сумною вісткою із Рідними тут і в Україні. Приятелі і Знайомі, що з волі Божої, 8-го вересня 1980 року, упокоївся в Бозі!

бл. п.

ІВАН КИРИЛОВИЧ КРАТ

Народився на Запорізьькій Гуллі Полі. (село Воскресенка), 23-го вересня 1913 року.

Покійника поховано на центральній українській православної церкві св. Андрія в Аддон, Ілліной (близько Чикаго).

Горем прибіти:

дружина ГАННА з дітьми —
МИКОЛОЮ і ЛІДОЮ та
зятєм ДЖЕЙМС ЕЛЛІС
і внуки:
ІВАН
ТАНЯ
І ПАРА
і сестра ОЛЕНА

Нехай чужа земля буде пером нашому Батькові і Дідусеві.
Скорбяча РОДИНА

У великому смутку повідомляємо Приятелів, Знайомих і Побратимів Дивізіонів, що 18-го серпня 1980 року в Австралії, упокоївся в Бозі, наш Дорогий БРАТ

бл. п.

ТИМОТЕЙ МИШКОВИЧ БЕРЕЖНИЦЬКИЙ

учасник Визвольних Змагань, як несповна 15-літній юнак брав участь у поході на Київ, бувшии учителем, старшиною 2-ої Української Дивізії, полонений в Ріміні.

У Сороковий день СМЕРТІ

Незабутнього нашого БРАТА

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 27 вересня ц. р., о год. 6:30 рано в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Я.

Про молитви просить:

сестри:

ДОРА з родиною в Польщі
АНТОНІНА ЗВАДЮК зі сном
ОЛЕГОМ, дружиною ВІРЦЕЮ і дітьми
НАДЕЮ, ІВАНКОЮ і ЧИРКОМ
та дідусем Родина в Польщі і Канаді

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося з Рідними, Приятеліми і Знайомими сумною вісткою, що 21-го вересня 1980 року, відійшла у Вічність

наша Найдорожча МАМА

бл. п.

МАРІЯ зі СТЕБНИЦЬКИХ ГІРНЯК

дружина бл. п. атамана УСС д-ра НИКИФОРА ГІРНЯКА.

ПАНАХИДА у вісторок, 23-го вересня 1980 року, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Mc Nerney Burnadz, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОН в середу, 24-го вересня 1980 р., о год. 9-й ранку в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., звідки Тілінні Останки будуть перевезені на католицький цвинтар у Філадельфія, Па.

В глибокому смутку —

діти: БОГДАН, ЛЮБА і ОЛЕКСАНДЕР з Родинами

Танцювальний ансамбль „Верховинці” святкує 30-річчя

Танцювальний ансамбль „Верховинці” Осередку СУМ-А у Нью Йорку. Посередіні керівник О. Генза.

Щоб написати про працю цього ансамблю, треба всіх інформувати від керівника цієї групи пана Олега Гензи. Він і його дружина — це душа цієї групи, вона — їх дитина, яку вони ввели на вершини в Нью Йорку, і поза ним, та в Канаді, показавши американській і канадській публіці український танець у повній його красі. Як народилася і розвивалася ця група аж до оформлення в дійсний танцювальний ансамбль сьогоднішніх „Верховинців”?

Олег Генза розповідає, що він приїхав до Америки у Нью Йорк в 1949 році. Тоді при СУМ-і був танцювальний гурток під керівництвом Василя Райчи. До цієї групи приєднався молодий здібний танцюрист Олег Генза. На протязі кількох тижнів В. Райша попросив Олега Гензу, щоб він допоміг йому поставити танці на концерті в Стайвенсон Гайскул з нагоди Першого з'їзду СУМ-у Нью Йорку в 1950 році. Молодий, повний ентузіазму Олег Генза почав працювати над підготовкою до концерту. Пробі і ще раз пробі, хоч у групі були вже заангажовані відомі на терені українського Нью Йорку талановиті дівчата і хлопці. Підготовка на цей концерт була нелегкою, бо одні знали більше і були здібнішими, а інші — менше здібні, й з ними треба було більше попрацювати. Часом бувало й так, що знеохочені відходили з гуртка, а приходили інші; це давало труднощі, хто проводив пробі, несприємний поспіх. Тому постановили вибрати серйозного керівника цієї групи і завести дисципліну, без котрої праця не могла поступати так, як її намічав постановник танців.

Олег Гензу вибрано на керівника, і він зайнявся підготовкою танців на намічений концерт. Цей молодий керівник запровадив дисципліну, і пробі відбувалися серйозно з наміченою програмою. Праця завершилася успіхом — концерт був вдалий. Це ще більше заохотило танцюристів до дальшої праці.

У цьому концерті брали участь танцювальна група Р. Петріні з Брукліна й М. Солтиса з Філадельфії, але ньюйорська група виконала свої танці найкраще, за що керівник програми Й. Я. Шмідель вручив Олександрі Гензі китицю червоних троянд. Музичний супровід був проф. Вожаківського.

Після цього успішного виступу танцювальну групу запрошували на різні імпрези майже кожного місяця не лише українці, а також американці й інші етнічні групи.

У тому часі на терені Нью Йорку були ще й інші танцювальні групи: І. Фліса, В. Бакада і Р. Петріні. Танцювальна група росла, але приміщення для проб не було; треба було впровадити на пробі до парфільної школи св. Юра, котра не завжди була вільною, бо в той час там містилися різні організації. Пробі робили під мандолінову музику О. Гензи, але перед виступами й на концертах — з повним музичним супроводом.

В 1952 році був перший великий успіх перед американською публікою на „Джемборі сквотів” у Мадісон Сквер Гарден, вивішеним по берегах. На домагаючи публіки наш ансамбль мусів тричі повторити „Гопак”. Цей виступ фільмували три телевізійні станції, а описи показували на новинах. Так танцювальний гурток зачав бути популярним на американському терені. Його ангажували на різні імпрези, пов'язані з конвенціями, з'їздами тощо, а при цій нагоді керівник гуртка й інші особи популяризували український фол-клічний танець та поєшували про українську народну ношу і історію України.

О. Генза — хореограф і постановив такі танці: „Верховина”, „Дівочий квіт”, „Коломийка”, а накінцею — славний „Гопак”, а в 1953-му році — „Вечерній Нічницький” в студії Авраменка при восьмій вулиці. З причин, незалежних від керівника, гурток почав сповільнювати свою працю, бо багато хлопців було покликане до військової армії в Корейській війні.

У 1956-му році в Нью Йорку зорганізовано Юний СУМ. До праці з тими дітьми було покликане О. Гензу. Дітей було багато, 100 осіб. Тому що танці — це велика фізична праця, то не кожний міг її подолати, — до кінця року,

залишилося лише 60 дівчат і хлопців. Праця з тими юнаками — навчити під музику виконувати танок ритмічно, була нелегкою. Труднощі поборено наполегливою працею дітей і керівника. Танцювальна група знову набирає популярності саме з тими 60-ма юнаками і юнками, які поклали підвалини під сьогоднішній ансамбль „Верховинці” і втілюють успіхи на кожному їх виступі. Крім заангажованих танцюристів, було зорганізоване для дітей шкільно, в котрій працював з ними О. Генза. Його можна подивлятися за його вперту і послідовну працю в ансамблі „Верховинці” — так працює людина, яка сама любить танці і хоче передати їх іншим.

Вже у 1964 році „Верховинці” з великим успіхом виступали на відкритті пам'ятника Тараса Шевченка у Вашингтоні, акомпанював їм Тарас Ліванський. Із О. Гензою тісно співпрацює його дружина Дарія. Колись в інтерв'ю з Оксаною Вікул на запит, де вчилася українського танцю, молоденька і зграбна, талановита учениця гімназії в Регенсбурзі згадала: „Властиво, не знаю... Правдоподібно, ще в садочку в Сколімі, коло Стрия, де я народилася. Пам'ятаю, в Німеччині, ще як жили приватно поза табором, я вчила шкільних товаришок наших танців”.

Після її приїзду до Америки у 1952 році О. Генза запросив молоденьку танцюристку як солістку до свого ансамблю. Перший її виступ відбувся 4-го липня того ж року. Відтоді обоє розпочали співпрацю, яка пізніше стала основою родини танцюристів. Виступали у Нью Йорку: Світова Вистава, 1964-65, у фестивалі „Малой України” — 1976, 1977 і 1978 роки; на концерті в Лінкольн Центрі, з нагоди 20-ліття мадярського повстання в 1976, і багато інших. Виступи в Канаді: Монреаль — „Експо 67”, в Торонто; виступи у більших містах ЗСА: Вашингтон — концерт з нагоди 200-річчя ЗСА — 1976 рік, Рочестер, Філадельфія, Атлантик Ситі, Чикаго, Детройт, Клівленд, Олбани, Сиракузи, Бостон, та участь в українських фестивалях у Нью Джерсі; у різдвяній телевізійній програмі „Белл Телефон” у 1968 році. Дарія Генза від 1967 року вчить танців найменших дітей і назвала цей гурток „Юні Верховинці”.

Таким чином хореографі Дарія і Олег Гензи роблять подвійну виховну працю в ансамблі: навчають українських народних танців, як частину багатогранної української культури, і гуртують дітей та молодь. Певна річ, що особливий склад ансамблю „Верховинці” хоч повільно, але постійно змінюється. Діти виростають, молодь з часом творить свої родини і відходять з ансамблем; треба вишколювати нових. Дарія провадить танцювальні гуртки при Пластовій Станції у Нью Йорку, а також групу при школі св. Юра; з цими групами вона випрацює всеякні і гагілки. З бігом років збільшується ре-

пертуар ансамблю, причому, більшість танців — укладу його самобутнього і оригінального мистецького керівника. У своєму репертуарі „Верховинці” мають тепер такі танкові композиції: „Привіт”, що ним часто починають молоді танцюристи свої концерти, виносячи традиційні вишивані рушники; „Верховина”, „Гуцулка”, „Веснівка”, „Дошик”, народний гуцульський танок „Коломийка”, „Бойківська грисанка”, „Чумаки”, „Пастухи”, „Українське весілля”, „Аркан”, „Вітер”, нова постановка: „Запорожці”, „Повзунець”, „Козачок”, „Тропотанька”, танцювальна „Молитва”, „Обжинки” — постановки п-ні Дарії Гензи. Крім українських танків, „Верховинці” мають танці інших народів, наприклад: „Жидівський танець”, „Циганський”, „Молдавський”, „Тарантелло”.

Ансамбль „Верховинці”, який існує при Осередку СУМ-А, виступав в складі корпорації „Українська Опера” в Канаді й інших містах. Тільки в 1979 році „Верховинці” виступили 22 рази, а за час свого існування ансамбль дав кілька сотень своїх виступів. Йх подивлялася публіка в таких залах Нью Йорку як „Валдорф Асторія”, „Комодор”, „Амерікана”, „Гілтон” та інших. За цей час було багато добрих солістів: В. Райша, Я. Крик, Я. Коваль, брати Р. і Л. Строчкі, брати Я. і М. Благі, П. Кобилянський, М. Кукурза, Я. Коваль й інші. Я. Білий провадить танцювальну групу в Мінеаполісі, Мінесота. Між новими солістами вирізняються: М. Волошин, М. Парашак, М. Мясний, А. Рудзінський і О. Декайло.

В оркестрі працювали: д-р І. Соневицький, Левинський (фортепіано); Г. Рибіський (скрипка), Ф. Матюк, П. Когут, І. Овсак, талановитий, новий емігрант; акордеоніст Ярослав Косів. Жіночий склад солісток: Дарія Генза, Олена Сохан-Фасевич, Валія Жила-Наливайко, Іванка Кузів-Засць, Ольга Чіплай-Коваль, Соня Назаркевич, Ніна Бобяк-Ступак, — більшість з них не живе в Нью Йорку. Активними є і далі виступають Олена Сохан й Іванка Кузів-Засць, Ольга Коваль, молоденька Оля Генза і Галія Благій-Лев та інші. Олег Генза і його дружина Дарія є членами Об'єднання Мистців Української Сцени.

Керівник і хореограф ансамблю „Верховинці”, родом із Західної України, пригадає собі, що вже у віці 4-ох років він підтанцював, бо танець його полюбили ще відтоді. Вчився українських танців у Підгаєччині, а після Другої світової війни на еміграції вчився в таборах „ліпів”, зокрема у групі кіноактора Вдовиченка в Миттельвальді, а в Америці — в танцювальній групі „Розвага” під керівництвом мистця п-ї Мушкевич та простудіями книжки про український танець авторства В. Авраменка, Верховинця та інших. В українських танцях, — каже мистецько-хореограф О. Генза, ми показуємо красу України і поширюємо на Заході знання про український нарід. Народження в Америці молоді таким шляхом пізнають і підтримують українську культуру, мистецтво і традиції.

В цей ювілейний 30-й рік існування ансамблю „Верховинці” всім його учасникам, його керівникам-хореографам О. Гензі та його дружині Дарії бажаємо сил і витривалості в дальшій наполегливій праці та ширення українського танцювального мистецтва на чужині.

Михайло Івасівка

Один, — два...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

барильєфі пам'ятника тисячолітній Росії, що його відкрито в Новгороді в 1862 році. Список історичних діячів, зображених на барильєфі, що колом оперезував пам'ятник, був затверджений Александром II ще в вересні 1860 року. Із діячів літератури і мистецтва в названий спосіб увійшли: Ломоносов, Волков, Карамзін, Крилов, Жуковський, Гнідич, Грибоседов, Пушкін, Лермонтов, Бортнянський, Глінка, Кокорінов, Брюллов і Дмитревський. Але коли в кінці 1861 року з'явився „Місяцеслов на 1862 рік” то в надрукованому там описі пам'ятника до наведеного вище переліку було додано імена Гоголя і незадовго перед тим померлого Шевченка. Цю зміну зробив Михешин, розуміється, не без відома й заохоти його знайомих і друзів, — продовжує далі Ф. Я. Прийма, — „Обурливий вчинок Михешина звернув на себе увагу пануючих кіл, і мистець змушений був дати вияснення свого вчинку в спеціальному листі на ім'я царя, в якому безуспішно намагався переконати короновою адресата про те, що фактом включення фігури Шевченка в барильєф ми задовольняємо національну гордість народу і охороняємо себе від закиду нащадків в холодинство до єдиного співця Малоросії”.

Переглядаючи вдуме список осіб, намічених на зображення на пам'ятнику, Александр II вніс у нього деякі зміни і, зокрема, приміряв до іменем Гоголя, але ім'я Шевченка рішуче виключив зі списку. Ще задовго до того, як було прийняте це рішення, чутки про грядучі зміни в проєкті пам'ятника широко розповсюдились і викликали суперечливі відгуки. Інформація Прийма і про те, що з питання, чому в список не потрапив Шевченко, зверталися зацікавлені люди і до цензора Івана Гончарова (автора, широко відомого роману „Обломов”), прийнятого на посаду сумнозвісного міністра Валуєва, і Гончаров дав вимовну відповідь: „На це я не беруся відповідати: про це знають малоросіяни”. Це коротеньке про відповідь Гончарова в Прийма, але зацікавлений читач може в біографії цього царедворного російського прозаїка прочитати більше про це. Очевидно, що Гончаров в усьому солідаризувався з царем. Газета, яку один час редагував Гончаров, „Северная почта”, офіційно міністерства внутрішніх справ, в кінці липня 1862 року писала: „Уважаємо потрібним додати, що на барильєфі пам'ятника про-

ведені невеликі зміни супроти першого плану: деякі особистості, як менше значимі, знищені зовсім і заступлені іншими; не будуть поміщені на барильєфі Дмитревський (автор) і Шевченко (поет), а в заміні їх будуть зображені: імператор Микола I (серед державних діячів) і Державин (жовних діячів) і Державин (у відділі літературі)”. Варварський цей вчинок потрапив багатьма підданими тодішньої російської імперії, зокрема дуже вимовний відгук на виступ „всього фронту урядової реакції” проти Шевченка був Івана Прижова, — автора, публіциста, історика і революціонера, (змер на засланих в Сибірі), — який через п'ять років після цієї сумної справи з пам'ятником писав в 1867 році в рецензії на нове видання „Кобзаря” з насміхом про тих, хто викидає з пам'ятників ім'я Шевченка, що й пишеться тим, вставляючи себе в пам'ятник.

Не забув про це і сам Михешин. Не тільки через п'ять років, а до кінця свого віку він пам'ятав Шевченка і робив щось для того, щоб і інші не забули Великого Тараса. Як уже згадали, він уводив постать Шевченка в пам'ятник Хмельницькому, над проєктом якого розпочав він працю в 1869 році. А в роках з 1876 до 1878, видаючи журнал „Пчела”, друкував свої малюнки, статті та спогади про Шевченка. Не забував він Шевченка і в останній рік його життя: у 1896 році з'явився Михайла Михешина „Ілюстрований Кобзар”.

Шевченко за весь цей час все вище й вище здіймався, і тінь від його велитенської постаті все збільшується і збільшується на цій землі. І як тоді, так і тепер, в сучасності, за Шевченка, за пам'ятники йому, треба декількох дорогих платити. Серед них є добрі. Серед них є і злі — Хрущов, наприклад, за пам'ятник Шевченкові у Москві — поруч іншого — доведеться заплатити втраченою владою...

Від 1868 до 1888 року — двадцяти років — Михешин жив пам'ятником Богданові Хмельницькому, весь час пам'ятаючи про Шевченка. У Київській газеті про це написав Василь Туркенич, цього літа, 1980-го року, щоб гомоніла, довго гомоніла слава про пам'ятники, здійснені й нездійснені, найбільшому синові нашої землі, роботи чудового скульптора й графіка Михешина, надхненного постаттю й творчістю Великого Шевченка.

Від 1868 до 1888 року — двадцяти років — Михешин жив пам'ятником Богданові Хмельницькому, весь час пам'ятаючи про Шевченка. У Київській газеті про це написав Василь Туркенич, цього літа, 1980-го року, щоб гомоніла, довго гомоніла слава про пам'ятники, здійснені й нездійснені, найбільшому синові нашої землі, роботи чудового скульптора й графіка Михешина, надхненного постаттю й творчістю Великого Шевченка.

Окружний Комітет Відділів УНС

Ютика-Сиракузи, Н. Й.

повідомляє, що

в неділю, 5 жовтня 1980 р., о год. 12:30 по пол.

в залі Українського Народного Дому

1317 West Fayette Street, SYRACUSE, N.Y.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС

ЮТИЦЬКО-СИРАКУЗЬКОЇ ОКРУГИ

НА ПОРЯДКУ ДНЯ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-перевірка організаційної праці Округу за останні 9 місяців.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

До участі в зборах зобов'язані передсідники, секретарі, касири, конвенційні делегати на 29-ту Конвенцію УНС і інші урядові відділових управ, а саме:

Геркімер 192, Елмайра 271, Літл Фолс 330, Оборн 38, 202, 283, Ром 121, Сиракузи 39, 317, Фултон 283, Ютика 58, 434, Горнел 215, Джонсон Ситі 21.

У зборах візьме участь:

Марія Душник, заступниця гол. передсідника УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

ІВАН ПІГУЛЯК, почесний голова

ВОЛОДИМИР ЗАПАРЯНЮК, почесний голова

Д-р ІВАН ГВОЗДА, голова

ЯРОСЛАВ СЕНИШИН, секретар

МИКОЛА ВЕЛИЧ, касир

Бучач і Бучачина

Історично-мемуарний збірник. Книжка у твердій корівці, обгорнута із золотими буквами, роботи мистця ЯКОВА ГНЗДОВСЬКОГО. 943 сторінок з малюнком.

Ціна \$25.00 + \$1.00 пересилка

СВОБОДА

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07303

Вісті ЦПУЕН

В попередньому числі нашого Бюлетеня ми інформували про те, що від ЦПУЕН вилінуло 15-го квітня 1980 року листа до бундесканцлера Гельмута Шмідта з проханням докласти окремої уваги до справедливих вимог українських політичних в'язнів, що під час 2-ої світової війни каралися в німецьких тюрмах і в'язницях, в концентраційних таборах і в таборах праці. З датою 10-го травня вилінуло такого листа Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців, а з датою 14-го травня вилінуло листа Центрального Союзу Чужинських Втікачів, вимагаючи належного відшкодування для чужинців, що потерпіли за націонал-соціалістичного режиму.

В цьому останньому листі вказано на те, що немає майже ніяких змін зі станом відшкодування з року 1976. До того часу було поставлено 36,786 внесків. З того часу вилінуло 19,127. „Відставлено” 11,560. Позитивно покладено лише 6,100 внесків, з того виділено „рент” 3,014, а 2,385 покладано „догодою”, коли люди не наділи „хрущівські перепеті” — вона задовольняє кількома тисячами НМ.

У всіх трьох випадках бундесканцлер передав справу до „компетентного” міністра фінансів, хоч йому звернено увагу на те, що покладення цієї справи лежить не тільки в площині матеріальної натурі, — воно поширюється на „першу чергу на відносно політичний”. „Бо що ж, пилися згадані інституції, — очікує нас в майбутньому, коли сьогодні вже суд і Бундесфедератунгсamt, що арешти відбувалися з причини воєнної безпечки”, або, просто, що „спротив був у той час каральним” і т. п.

В листах до Чужинського Союзу (ЦАФ) та до ЦПУЕН міністер покривався у відповіді невідомим ближче паном Кравце, а до Секретаріату СКВУ — паном Бродессером. Тексти майже тожні, які зводяться до вищезгаданого. Порухене також питання зарахування праці в концентраційних таборах, а таборах праці або у в'язницях відкидається з принципової причини — раз немає відшкодування, тоді також немає ніякого зарахування часу праці як забезпечення. Зрештою, скажемо ми, яке ж може бути забезпечення, коли ці люди були позначені на знищення?

Зрозуміло, що цієї справи не можна залишити на боці і задовольняти згаданими відповідями. Не можемо цього зробити в першу чергу тому, бо не хочемо допустити до того, щоб скандальна відмова аргументація обтяжувала морально і політично німецький нарід і лежала зморомою над обома народами, яких співпраця була колись і є тепер konieczно.

З ПРАВОЇ ДІЛЯНКИ

Безпроцентова позика також підлягає оподаткуванню. До такого рішення прийшов „Бундесфінаншhof”. Збачає себе той, що є надлишок такої позики, належними звичайно відсотками. Такі відсотки підлягають оподаткуванню.

Персонального документу не можна давати в заставу. Відповідне до цього рішення виніс Крайовий суд в Баден-Баден. Персональний документ має служити дотичний особі до кожного доказу своєї тотожності.

Тому для більшої ясності в тій площині в останньому часі виділяється для (поки що) німецьких громадян паспорти з написом, що даний паспорт є власністю Федеральної Республіки Німеччини.

була численно до залі УКЦ, щоб послухати доповідь і взяти активну участь у дискусії.

Засідання Управи ЦПУЕН відбулося в п'ятницю 1-го серпня і було призначено головою Шостому з'їздові українців Німеччини.

Службу Божу за переслідувану Церкву в Україні і Литві відправили заходами КПУЕН на Нижню Саксонію: декан І. Лескович, декан В. Шарка (литовець) і М. Іванчик у церкві „Цум гутен Гіртен” у Гільдесгаймі, 11-го травня.

З'їзд делегатів КПУЕН на Нідерзахсен відбувся в Гільдесгаймі 21-го червня. На з'їзді був присутній також запрошений гість з Мюнхену, голова Головної управи ЦПУЕН мгр Антін Мельник. На голову управи КПУЕН вибрано Теодора Пелеха, а секретарем став З. Терешук. З'їзд присвятив особливу увагу потребі спільного святкування українців католиків і православних 1000-річчя християнства Русі-України.

МПУЕН і ОУЖ в Ганновері відбули інформаційні сходи української громади й околиці, наміром яких було подати деякі дані про заходи і можливості придбання нових приміщень для церкви і домівки.

Крайове Представництво Української Еміграції на Нордрайн-Вестфалію відішло свій делегатський з'їзд в дні 12-го липня. Головою вибрано дотеперішнього секретаря КПУЕ Михайла Хом'яка. Контрольний комісія очолював дотеперішній голова управи Володимир Сорока. Голову управи ЦПУЕН репрезентував на з'їзді заступник голови, Степан Мудрик.

Український Шаховий Клуб у Мюнхені влаштує з нагоди VI з'їзду українців Німеччини шаховий турнір у Мюнхені. Турнір відбувається в приміщенні Інтернату при Рідній Школі. Зголошуватися на турнір на адресу Інтернату, Izarpring 11, Мюнхен 40.

РЕНАТА БАБАК ВИСТУПІТЬ У МЮНХЕНІ

Славна солістка Львівської опери та Большого оперного театру в Москві, яка кілька років тому вибрала свободу, прибує до Мюнхену і дасть 5-го жовтня у великій залі Вищої музичної школи одиноразовий концерт. Квитки вступу буде можна також набути в канцелярії ЦПУЕН.

SERVICE

ВІДНОВЛЯЄМО

хати, ставимо „алюмініум сайдінг”, ринви (gutters & leaders), замінюємо вікна. MACO CONSTRUCTION Tel. Nix, (201) 545-7054

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,

NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegon 4-2568

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

3535 East Tremont Avenue

BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 663-2475

191 Avenue „A”

NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-8630

Директор ЮСІФ

СЕНКОВСЬКИЙ

Займається влаштуванням похоронів в каліфорнії, похоронів в каліфорнії, похоронів в каліфорнії

міста. Похорони по мінімальних цінах.

ЗАМОВЛЕННЯ І ПЕРЕДПЛАТА НА

“THE UKRAINIAN WEEKLY”

Просимо вклати, виповнити і разом з належною передплатою переслати до Адміністрації „Свободи”

“СВОБОДА”

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Дата

Передплата

річно для членів УНС — \$5.00, для нечленів — \$8.00

Проху зарахувати мене до передплатників THE UKRAINIAN WEEKLY

Ім'я і прізвище

Address: No. Street City State Zip Code

Я є членом УНС, Відділ Я не є членом УНС

Залучую (чеком ☐ грошовим переказом ☐)мою річну передплату ☐

Передплата \$..... Пресовий Фонд \$.....